

INSTRUCȚIUNE
cu privire la procedura de compensare a cheltuielilor suportate
din bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Instrucțiunea cu privire la procedura de compensare a cheltuielilor suportate din bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale prevede mecanismul de compensare și modalitatea determinării cuantumului mijloacelor financiare ce urmează a fi compensate în condițiile Codului electoral nr. 325/2022.

2. Prezenta instrucțiune stabilește criteriile care determină aplicarea procedurii de compensare a cheltuielilor, subiecții cărora le revine obligația de compensare a acestor cheltuieli, tipurile de cheltuieli care urmează a fi compensate și mecanismul de stabilire a acestora, precum și subiecții responsabili de punerea în aplicare a respectivei proceduri.

3. Prevederile prezentei instrucțiuni se aplică doar în cazul organizării și desfășurării alegerilor locale pentru funcția de primar.

4. Din motive de claritate și fluiditate a textului, precum și pentru a nu încărcă textul cu dublete masculin/feminin, termenii folosiți în prezenta instrucțiune care denumesc funcții au forma de masculin generic și poartă un caracter incluziv/nonsexist.

Capitolul II. Criteriile care determină aplicarea procedurii de compensare
a cheltuielilor aferente organizării și desfășurării alegerilor locale

5. În temeiul art. 52 alin. (1) din Codul electoral, procedura de compensare a cheltuielilor aferente organizării și desfășurării alegerilor locale noi este demarată în cazul apariției circumstanțelor ce duc la încetarea mandatului de primar până la expirarea termenului de 12 luni de la data adoptării hotărârii de validare a mandatului.

6. Suplimentar criteriilor stabilite la pct. 5, obligația de compensare a cheltuielilor intervine doar în condițiile organizării și desfășurării alegerilor locale noi prevăzute în art. 178 alin. (1) lit. b) din Codul electoral.

7. Procedura de compensare a cheltuielilor se aplică în cazurile de încetare a mandatului de primar, în termenul stabilit la art. 52 alin. (1) din Codul electoral, în urma organizării alegerilor locale generale sau celor noi, cu excepția cazurilor de apariție a circumstanțelor menționate în ultimul an de mandat, perioadă în care nu se organizează alegeri locale noi potrivit art. 178 alin. (2) din același cod.

8. Circumstanțele care duc la încetarea mandatului de primar în sensul art. 52 alin. (1) din Codul electoral sunt cele stabilite la art. 5 alin. (8) lit. c) și h) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

9. Procedura de compensare a cheltuielilor nu se aplică în cazul încetării mandatului de primar în baza cererii de demisie motivate în care se invocă circumstanțele prevăzute la art. 52 alin. (2) din Codul electoral. În sensul art. 52 alin. (2) lit. c) din același cod, se califică motivate inclusiv cererile de demisie în care se invocă următoarele circumstanțe ce nu depind de voința persoanei care exercită mandatul de primar, apărute după adoptarea hotărârii de validare a mandatului, în special cele justificate de:

1) îngrijirea unui membru al familiei (soțul (soția), ruda sau afinul de gradul I) cu dizabilități sau bolnav, în baza certificatului medical;

2) însoțirea soțului (soției) detașat la o misiune diplomatică sau oficiu consular al Republicii Moldova;

3) îndeplinirea, în urma chemării, a serviciului militar în termen sau încorporării în serviciul militar în conformitate cu prevederile cadrului normativ privind modul de îndeplinire a serviciului militar;

4) înmatricularea într-o instituție de învățământ din afara țării, în condițiile depunerii actelor de înmatriculare anterior înregistrării în calitate de concurent electoral/adoptării hotărârii de validare a mandatului de primar.

10. Renunțarea la mandatul de primar în favoarea exercitării unei alte funcții sau realizării unei activități, inclusiv în cazul celor incompatibile cu statutul de primar, nu se califică drept circumstanțe ce nu depind de voința persoanei care exercită mandatul de primar, acestea din urmă revenindu-i obligația de a compensa cheltuielile aferente organizării alegerilor locale noi.

11. Depunătorul cererii își probează circumstanțele invocate prin documente confirmative care se atașează la aceasta. Temeinicia circumstanțelor invocate în cererea de demisie se apreciază de Comisia Electorală Centrală prin prisma art. 52 alin. (2) din Codul electoral și a prezentei instrucțiuni.

12. În cazul în care mandatul de primar a încetat înainte de termen, cu excepția circumstanțelor prevăzute la pct. 9 și art. 52 alin. (2) din Codul electoral, partidul politic sau blocul electoral care a desemnat candidatul la această funcție ori candidatul independent care și-a desemnat propria candidatură compensează cheltuielile suportate din bugetul de stat în legătură cu organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi în condițiile art. 178 alin. (1) lit. b) din același cod.

13. Obligația de compensare a cheltuielilor se instituie prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi în condițiile încetării înainte de termen a mandatului sau printr-o altă hotărâre adoptată nu mai târziu de începerea perioadei electorale aferente organizării alegerilor noi.

Capitolul III. Mecanismul de determinare a cheltuielilor aferente organizării și desfășurării alegerilor locale noi

14. Particularitățile generale privind asigurarea mijloacelor financiare pentru desfășurarea alegerilor, responsabilitățile privind gestionarea acestora și modul de raportare a cheltuielilor aferente desfășurării alegerilor sunt stabilite în art. 47 - 49 din Codul electoral.

15. Particularitățile privind cheltuielile destinate activității organelor electorale constituite în vederea organizării și desfășurării alegerilor sunt prevăzute la pct. 65-68 din Regulamentul de activitate al consiliului electoral de circumscripție în perioada electorală, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1100 din 21 iunie 2023. Modul de

utilizare a mijloacelor financiare distribuite către consiliile electorale de circumscripție, regulile evidenței contabile în organele electorale, forma și conținutul formularelor documentelor primare, managementul angajamentelor, modul de raportare a executării devizului de cheltuieli în perioada electorală sunt prevăzute în Instrucțiunea privind particularitățile evidenței contabile în organele electorale, a cheltuielilor pentru organizarea și desfășurarea alegerilor, aprobarea formularelor documentelor primare și managementul angajamentelor, aprobată prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1221 din 12 septembrie 2023.

16. Procedura de compensare a cheltuielilor se inițiază de Comisia Electorală Centrală în condițiile prezentei instrucțiuni. În cadrul procedurii demarate, Comisia asigură aplicarea reglementărilor cadrului normativ precizat la pct. 14 și 15, în special în partea deducerii și determinării cheltuielilor aferente desfășurării și organizării alegerilor locale.

17. Cuantumul mijloacelor financiare ce urmează a fi compensate se determină în funcție de cheltuielile pentru organizarea alegerilor locale noi, inclusiv pentru turul doi în cazul desfășurării acestuia. La stabilirea cuantumului se includ cheltuielile pentru:

- 1) servicii informaționale;
- 2) servicii de telecomunicații;
- 3) servicii de transport;
- 4) deplasări de serviciu în interiorul țării;
- 5) servicii de pază-alarmă;
- 6) servicii poștale;
- 7) indemnizația funcționarilor electorali;
- 8) achiziționarea combustibilului;
- 9) achiziționarea rechizitelor de birou;
- 10) achiziționarea altor materiale.

18. Determinarea cheltuielilor pentru desfășurarea și organizarea alegerilor locale noi se bazează pe principiul individualizării. Cheltuielile includ mijloacele financiare efectiv executate de Comisia Electorală Centrală și consiliile electorale de circumscripție în procesul de organizare a alegerilor locale noi pentru funcția de primar în circumscripția electorală respectivă.

19. Sumele mijloacelor financiare ce urmează a fi compensate se determină conform documentelor justificative, inclusiv documentelor primare, în baza cărora au fost recunoscute cheltuielile efective. În corespundere cu tipurile de cheltuieli stabilite la pct. 17, documentele justificative pentru determinarea efectivă a acestora sunt:

- 1) contractele privind serviciile furnizate, facturile fiscale, actele de predare-primire a serviciilor și ordinele de plată – în cazul serviciilor informaționale;
- 2) contractele privind serviciile furnizate, facturile fiscale, ordinele de plată și listele de repartizare a cartelelor de reîncărcare unică – în cazul serviciilor de telecomunicații;
- 3) contractele privind serviciile furnizate, facturile fiscale, actele de predare-primire a serviciilor și ordinele de plată – în cazul serviciilor de transport;
- 4) deconturile de avans la care sunt atașate documentele confirmative, ordinele de plată și lista nominală transmisă către Î.S. „Poșta Moldovei” – în cazul deplasărilor de serviciu în interiorul țării;
- 5) contractele privind serviciile furnizate, facturile fiscale, actele de predare-primire a serviciilor și ordinele de plată – în cazul serviciilor de pază-alarmă;
- 6) acordul de colaborare încheiat între Comisia Electorală Centrală și Î.S. „Poșta Moldovei”, contractul încheiat de consiliul electoral de circumscripție respectiv și Î.S. „Poșta Moldovei”, facturile fiscale de la Î.S. „Poșta Moldovei”, ordinele de plată, actul de verificare cu Î.S. „Poșta Moldovei” privind comisionul de distribuire a indemnizațiilor și deplasărilor – în cazul serviciilor poștale;

7) nota de contabilitate 5 – centralizarea statelor de retribuții a muncii și burse f.nr.NC-5 și nota de contabilitate 5a – borderou centralizator privind reținerile din salariu f.nr.NC-5a, hotărârile de constituire a organelor electorale și de modificare a componenței acestora, hotărârile privind degrevarea sau/și convocarea unor membri ai organelor electorale și hotărârile de numire a personalului din cadrul aparatelor de lucru ale acestora, lista de prezență a funcționarilor din cadrul organelor electorale, statele de retribuții f.nr.22 – calcularea indemnizației, statul de retribuții f.nr.23 – îndreptarea spre achitare a indemnizației cu reținerile efectuate, ordinele de plată, listele care au fost transmise către Î.S. „Poșta Moldovei” pentru distribuirea indemnizațiilor respective și actul de verificare cu Î.S. „Poșta Moldovei” privind achitarea indemnizației – în cazul indemnizației funcționarilor electorali;

8) contractele privind achiziționarea combustibilului, facturile fiscale, ordinele de plată, borderoul privind eliberarea cardurilor de combustibil, actele de utilizare a combustibilului, însoțite de copia pașaportului tehnic pentru fiecare autovehicul alimentat și bonurile de casă eliberate de stațiile de alimentare și borderoul cumulativ privind casarea combustibilului utilizat – în cazul achiziționării combustibilului;

9) contractele privind achiziționarea rechizitelor de birou, facturile fiscale, actele de predare-primire a materialelor (rechizitelor de birou) către organele electorale inferioare și actele de casare a bunurilor materiale, rechizitelor de birou – în cazul achiziționării rechizitelor de birou;

10) contractele privind achiziționarea buletinelor de vot, documentelor și materialelor electorale, precum și a altor materiale, facturile fiscale și actele de predare-primire a materialelor, ordinele de plată, actele de predare-primire a buletinelor de vot, a documentelor și materialelor electorale, precum și a altor materiale către organele electorale inferioare, actele de casare a bunurilor materiale – în cazul achiziționării altor materiale.

20. În cazul în care intervin circumstanțe care necesită efectuarea cheltuielilor ce nu pot fi atribuite la categoria celor enumerate la pct. 17, determinarea cheltuielilor se efectuează în baza tuturor documentelor ce confirmă recunoașterea acestora.

21. După desfășurarea alegerilor locale noi, dar nu mai târziu de 10 zile de la prezentarea de către consiliul electoral corespunzător, în condițiile art. 49 alin. (1) din Codul electoral, a raportului financiar asupra gestionării mijloacelor financiare alocate, subdiviziunea responsabilă din cadrul Aparatului Comisiei Electorale Centrale întocmește actul de constatare a cheltuielilor efectiv suportate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi în circumscripția electorală respectivă, conform modelului din anexă. Actul de constatare final este însoțit de copiile documentelor justificative specificate la pct. 19, care au stat la baza întocmirii acestuia.

22. În temeiul actului de constatare, Comisia adoptă hotărârea privind stabilirea cuantumului cheltuielilor ce urmează a fi compensate, precum și a subiectului responsabil de compensarea acestor cheltuieli, a termenului și modului de compensare, după caz, posibilitatea efectuării plăților în tranșe/mod eșalonat, conform unui grafic prestabilit.

23. Hotărârea Comisiei Electorale Centrale adoptată în condițiile pct. 22 se notifică subiectului vizat prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție sau, după caz, prin alte mijloace de comunicare indicate în hotărâre.

Capitolul IV. Modul de compensare a cheltuielilor aferente organizării și desfășurării alegerilor locale noi. Răspunderea juridică

24. Mijloacele financiare restituite se varsă la bugetul de stat prin intermediul Comisiei Electorale Centrale.

25. În cazul în care subiecții responsabili de compensarea cheltuielilor stabilite nu execută hotărârea Comisiei Electorale Centrale în termenele și cuantumul stabilit, Comisia sesizează organul constatator în temeiul art. 49 alin. (1) din Codul contravențional nr.218/2008.

26. În cazul partidelor politice și blocurilor electorale care primesc alocații din bugetul de

stat, concomitent cu sesizarea organului constatator, Comisia Electorale Centrale reține cuantumul cheltuielilor stabilite din suma alocațiilor în temeiul unei hotărâri adoptate în acest sens.

27. Dacă și după aplicarea sancțiunii contravenționale conform procedurii indicate la pct. 25, persoanele desemnate de partidele politice sau blocurile electorale care au fost lipsite de alocații ori cuantumul acestora este insuficient pentru a compensa cheltuielile sau cele care au candidat independent nu compensează benevol cheltuielile, Comisia intentează o acțiune civilă în instanța de judecată privind recuperarea cheltuielilor.

Anexă
la Instrucțiunea cu privire la procedura de compensare a cheltuielilor
suportate din bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale

ACT DE CONSTATARE

a cheltuielilor efectiv suportate din bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea
alegerilor locale noi în circumscripția electorală _____

Nr. _____ din _____ 20__

În baza documentelor justificative examinate și verificate, precum și a raportului financiar asupra gestionării mijloacelor financiare alocate de la bugetul de stat pentru alegeri, întocmit și prezentat de Consiliul electoral al circumscripției electorale _____ nr. ____, se recunosc efectiv suportate din bugetul de stat pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi pentru funcția de primar al _____ din data de _____

(satului, comunei, orașului, municipiului/raionul)

următoarele cheltuieli:

Nr. ord.	Tipul de cheltuieli	Cheltuieli efectiv suportate de:				Suma totală (lei)
		Comisia Electorală Centrală		Consiliul electoral al circumscripției electorale _____		
		Documente justificative	Suma (lei)	Documente justificative	Suma (lei)	
1	2	3	4	5	6	7=4+6
1	servicii informaționale					
2	servicii de telecomunicații					
3	servicii de transport					
4	deplasări de serviciu în interiorul țării					
5	servicii de pază-alarmă					
6	servicii poștale					
7	indemnizația funcționarilor electorali					
8	achiziționarea combustibilului					
9	achiziționarea rechizitelor de birou					
10	achiziționarea altor materiale					
	Total	-----		-----		

Subdiviziunea responsabilă _____

Numele, prenumele _____

Funcția _____

Semnătura persoanei responsabile _____